

mindst i Finansudvalget, endda skarpe Udtalelser paa Grund af visse Nybygninger, der havde fundet Sted paa Orlogsværftet, hvor man mente, at Priserne var ganske ualmindelig høje. Nu er det jo tidt saaledes, at man, naar man kritiserer en Institution, i dette Tilfælde altsaa Orlogsværftet, kan komme til at skyde over Maalet. Der blev nedsat et særligt, lille Udvalg, der fik den Opgave at undersøge Regnskaberne for en af de Nybygninger, der havde fundet Sted paa Orlogsværftet, nemlig Bygningen af en Færge til Lille Bælts Overfarten. Den var gaaet op i den store Pris inden Afleveringen af 3 850 000 Kr. Ved den Undersøgelse, der fandt Sted indenfor det Udvalg, der var blevet nedsat til at undersøge Regnskaberne, kom man til det Resultat, at for saa vidt denne Færge var blevet bygget paa et privat Værft, vilde den have kostet 3 à 3¼ Mill. Kr. Nu er der naturligvis en Forskel mellem denne Pris og 3,85 Mill. Kr., men jeg vil dog antage, at de fleste havde tænkt sig, at Forskellen havde været meget større. Men det er kun et Bevis paa — og det gælder ikke alene Orlogsværftet, men meget andet Byggeri, vi har haft af forskellig Slags —, at under Krigen, da Materialepriserne gik op i en urimelig Højde, og da Arbejdslønnen steg fra det ene Kvartal til det andet, var det selvfølgelig, at disse Nybygninger blev ganske uhyre meget dyrere, end der oprindeligt var projekteret. Men i alt Fald: Kritikken var fremme, og den var ikke uberettiget i alle Tilfælde. Derfor tror jeg, det var meget heldigt, at man besluttede sig til at nedsætte denne Kommission til Undersøgelse af Orlogsværftets Forhold, undersøge hele Driftsordningen derude, undersøge de tekniske Hjælpemidler og Arbejdsforhold derude og eventuelt fremsætte et Forslag til en Nyordning, saaledes at der kunde gennemføres en bedre Økonomi. Det var Formaalet med denne Kommissions Nedsættelse, at man ved de Forslag, som dér blev udarbejdet, og de Forslag, der vilde blive fremsat her i Tinget og forhaabentlig gennemført, vilde opnaa en bedre Økonomi paa Orlogsværftet, end man hidtil har haft.

Et af de første Spørgsmaal, man har beskæftiget sig med i Kommissionen — og det forstaar jeg udmærket godt var et Kardinalpunkt —, var det, om vi overhovedet skal have et Orlogsværft i Fremtiden eller ej; og jeg forstaar godt, at Kommissionen ret hurtigt er blevet færdig med sine Overvejelser derom. Jeg finder, og det antager jeg, enhver vil kunne forstaa, at saa længe vi skal have en Marine, skal vi

ogsaa have et Orlogsværft. Naar der er henvist til, at man kunde gaa til private Værfter, eventuelt til Udlandet, tror jeg, ingen vil være med til at anbefale det. Paa dette Punkt var der heller ikke Uenighed indenfor Kommissionen, har jeg forstaaet. Men Uenigheden var om, hvilket Program det nye Orlogsværft skal have, hvilke Opgaver det først og fremmest eller i det hele taget skal kunne løse. Og dér er der jo et stort Flertal indenfor Kommissionen, der har den Opfattelse, at Orlogsværftet først og fremmest skal være til Flaadens Behov, saa man kan udføre de Reparationer og Nybygninger, som vi skal have ifølge den gældende Søværnsordning, altsaa de forskellige Skibstyper, og endvidere skal have til Opgave at bygge de Skibe og Baade, man har Brug for ved de Institutioner, der sorterer under Marineministeriet: Fyrvæsenet, Redningsvæsenet, Vagervæsenet; desforuden skal det have den Opgave at bygge Flyvemateriel i saa stor Udstrækning som muligt baade til Hæren og Flaaden og ved Siden deraf — særlig i arbejdsfattige, døde Tider, for at man i det hele kan beholde en saa konstant Arbejdsstyrke derude som muligt — den Opgave at kunne udføre Reparationer, blandt andet for Statsbanerne, altsaa i første Linie Færgerne.

Der er et Mindretal indenfor Kommissionen, nemlig Socialdemokraterne. Jeg forstaar, at de egentlig vilde mene, at man skulde gaa et betydeligt Stykke videre og i det hele have for Øje, at der her skal anlægges et Værft, som efterhaanden skal udvides til at blive et meget stort Statsværft, som ikke alene skal paatage sig alt det, jeg her har nævnt, men som for Alvor skulde kunne konkurrere med de private Virksomheder her i Landet.

Jeg er med Hensyn til de Opgaver, Orlogsværftet skal løse, fuldstændig enig med Kommissionens Flertal. Man regner med, at til at udføre Arbejdet til Flaadens Behov og til alt det andet, jeg har nævnt, skal der anvendes en Arbejdsstyrke af 550 Mand. Men Lovforslaget er affattet paa en saadan Maade, at der er Mulighed for Udvidelse, saaledes at man uden at udvide Funktionærernes Tal derude kan naa op til en Arbejdsstyrke af 1 000 Mand, og der er i

Rettelser.

Sp. 2943, L. 18 f. o.: „300 Kr.“, læs: ca. 35 Kr.
— —, L. 28 f. n.: „det dobbelte“, læs: det 10- eller 20-dobbelte.